

MILÍ SPOLUOBČANIA!

Dovoľte mi prihovoriť sa k Vám v čase najkrajších sviatkov pokoja, lásky a porozumenia.

Vianočné sviatky sú obdobím, na ktoré netrpezlivo čakáme, lebo ich čaro a výnimočnosť nás naplňajú pocitom šťastia, pohody a harmónie. Atmosféra týchto dní je plná spomienok i očakávaní, nič nie je bežné ani všedné, napriek tomu, že Vianoce sú každý rok. Tento rok sa ale budeme musieť popasovať s našim neviditeľným nepriateľom, pandémiou, a opatreniami, ktoré navrhne naša vláda.

Vianočný čas má svoje neopísateľné čaro pre každého, kto sa nepozera iba očami, ale i srdcom. Je príležitosťou zastaviť sa a pozrieť sa do hĺbky svojej duše, kde sú skryté naše najtajnejšie túžby a želania. Je to čas, keď sa zvyknú stretávať rodiny, príbuzní a známi, keď ľudia sú k sebe navzájom dobrí a keď chceme každému rozdávať len radosť. Blikajúce sviečky, nádherne pripravený štedrovečerný stôl s voňavou kapustnicou, žiarivý stromček, pod ktorým si nájdete darček, nech vo vás zanechá krásny pocit pohody a radosť!

Drahí spoluobčania, prajem Vám všetkým v mene mojom a v mene pracovníkov obecného úradu a poslancov obecného zastupiteľstva požehnané vianočné sviatky, nech ticho znejú koledy, Tichá noc, svätá noc nech rozcíti vaše srdcia, nech ticho Vianoc Vás všetkých naplní pravým pokojom, radosťou, láskou, zdravím a božím požehnaním po celý nový rok!

Lubomír Kačír, starosta obce

*Prajeme Vám spokojné,
láskou a porozumením naplnené vianočné sviatky,
príjemné čítanie počas voľných dní.
(redakcia Obecného spravodaja Hnilčík)*

Zápisnica z III. zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Hnilčík konaného dňa 7. 8. 2020

Uznesenie č. 19-7/8-2020

OZ berie na vedomie informáciu o plnení uznesení z II. zasadnutia OZ konaného 15. 5. 2020.

Uznesenie č. 20-7/8-2020

OZ sa uznáva na VZN č. 3/2020 o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu obce.

Uznesenie č. 21-7/8-2020

OZ berie na vedomie Správu č. 01/2020 o výsledku kontroly hlavnej pokladne Ocú Hnilčík.

Uznesenie č. 22-7/8-2020

OZ schvaľuje návrh plánu činnosti hlavnej kontrolórky obce Hnilčík na II. polrok 2020.

Uznesenie č. 23-7/8-2020

OZ schvaľuje spôsob prevodu a prevod pozemkov: parc.č. CKN 1301 / 1303 / 1304 do výlučného vlastníctva kupujúcej Věry Sedlákovéj, bytom Hnilčík - Ráztočky 22, z dôvodov hodných osobitného zreteľa za kúpnu cenu 722,- eur.

Uznesenie č. 24-7/8-2020

OZ schvaľuje zabezpečenie spolufinancovania predloženého projektu obcou Hnilčík. Názov projektu: „Výmena zdroja tepla a vykurovacej sústavy objektu Materskej školy obce Hnilčík“. Celková výška oprávnených výdavkov: 99 029,52 €. Žiadaná výška NFP: 94 078,04 €. Výška spolufinancovania z vlastných zdrojov: 4 951,48 €.

Uznesenie č. 25-7/8-2020

OZ prerokovalo návrh na použitie finančných prostriedkov rezervného fondu a schvaľuje použitie prostriedkov RF nasledovne:

- na úhradu za vypracovanie projektovej dokumentácie k projektu „Výmena zdroja tepla a vykurovacej sústavy objektu Materskej školy obce Hnilčík“ vo výške 4 900 €
- doplnenie kamerového systému v obci Hnilčík - spolufinancovanie vo výške min. 20 % 1 535,15 €.
- na opravu „Most pri Chmúrovej“ a „Most na Štacione“.

Uznesenie č. 26-7/8-2020

OZ berie na vedomie podnet zo strany občanov na havarijný stav „Mosta pri Chmúrovej“ a MK v tejto lokalite, schvaľuje v I. etape použitie prostriedkov rezervného fondu na jeho opravu a ukladá písomne oboznámiť dotknutých o tomto uznesení.

Uznesenie č. 27-7/8-2020

OZ berie na vedomie situáciu v MŠ Hnilčík a ukladá pozvať p. Barnetovú na najbližšie zasadnutie OZ.

Uznesenie č. 28-7/8-2020

OZ berie na vedomie uvoľnenie 1-izbového nájomného bytu č. 2 v bytovke 265 a ukladá oboznámiť všetkých žiadateľov zaevidovaných v evidencii žiadateľov o nájomný byt, o voľnom nájomnom byte.

Uznesenie č. 29-7/8-2020

OZ upravuje výšku dotácie pre CVČ Spišská Nová Ves za obdobie od 1. 1. 2020 – 31. 8. 2020 na žiaka vo výške 43,67 € z dôvodu, že CVČ bolo 3 mesiace mimo prevádzky (COVID 19) a ukladá upraviť dodatok k zmluve č. 9 na pomernú časť a oboznámiť s týmto uznesením CVČ SNV.

Zápisnica zo IV. zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Hnilčík konaného dňa 11. 9. 2020

Uznesenie č. 30-11/9-2020

OZ berie na vedomie informáciu o plnení uznesení z III. zasadnutia OZ konaného 7. 8. 2020.

Uznesenie č. 31-11/9-2020

OZ berie na vedomie:

1. p. Valéria Barnetová po dlhodobej PN a po vyčerpaní zostatku dovolenky nemôže nastúpiť naspäť do zamestnania na pozíciu samost. pedag. zamestnanec z dôvodov na jej strane,
2. žiadosť o rozviazanie prac. pomeru dohodou k 23. 9. 2020.

Uznesenie č. 32-11/9-2020

OZ schvaľuje uzatvorenie nájomnej zmluvy pre: Janu Jurčákovú, bytom Hnilčík č. d. 265 od 1. 10. 2020 do 30. 6. 2021 s možnosťou ďalšieho predĺženia, v zmysle VZN č. 1/2012.

Uznesenie č. 33-11/9-2020

OZ berie na vedomie stav miestnej komunikácie na Ráztočky – Poľana a ukladá zabezpečiť najnutnejšie zemné a terénne úpravy miestnej komunikácie tak, aby bola zjazdová pre občanov, chatárov a chalupárov v tejto miestnej časti obce.

Uznesenie č. 34-11/9-2020

OZ prerokovalo návrh na použitie finančných prostriedkov rezervného fondu a schvaľuje použitie prostriedkov RF nasledovne: spolufinancovanie obce vo výške minimálne 5 % t.j. 7 720 €.

Uznesenie č. 35-11/9-2020

OZ berie na vedomie stanovisko hlavného kontrolóra obce Hnilčík k dodržaniu podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania k termínu 11. 9. 2020. Ďalej OZ schvaľuje prijatie bezúročnej návratnej finančnej výpomoci od Ministerstva financií SR, Bratislava vo výške výpadku podielových daní v roku 2020 z dôvodu pandémie COVID-19 vo výške 10 986 € a OZ rozhodlo, že splátky bezúročnej návratnej finančnej výpomoci v rokoch 2024 – 2027 prednostne zahrnie do rozpočtu obce a svoje záväzky voči veriteľovi bude prednostne realizovať na účet MF SR.

Uznesenie č. 36-11/9-2020

OZ prerokovalo predložený návrh Dodatku č. 1 k VZN č. 1/2014 o podmienkach poskytovania príspevku na stravovanie dôchodcov a uznáva sa na danom Dodatku s účinnosťou od 1. 10. 2020.

Uznesenie č. 37-11/9-2020

OZ berie na vedomie poskytnutie finančného príspevku ako podporu udržania zamestnanosti v Materskej škole z dôvodu vzniku situácie COVID-19 vo výške 8 601,34 € prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Spišská Nová Ves.

Plán riadnych zasadnutí OZ v Hnilčíku na rok 2021

1. zasadnutie	29. 1. 2021	piatok	18:00 hod
2. zasadnutie	23. 4. 2021	piatok	18:00 hod
3. zasadnutie	16. 7. 2021	piatok	18:00 hod
4. zasadnutie	8. 10. 2021	piatok	18:00 hod
5. zasadnutie	10. 12. 2021	piatok	18:00 hod

V prípade potreby budú zvolané ďalšie riadne zasadnutia obecného zastupiteľstva. Miestom zasadnutia OZ je zasadacia v budove Obecného úradu v Hnilčíku.

INFOÚRAD

Vážení obyvatelia!

V rámci elektronizácie služieb našej obce si vám dovoľujeme oznámiť, že sme zaviedli pre užívateľov mobilných telefónov voľne stiahnuteľnú aplikáciu našej obce s názvom HNILČÍK, pomocou ktorej budete pravidelne dostávať informácie o dianí v obci, tiež údaje o komunálnych službách a iné dôležité informácie. Súčasťou bude aj bazár a iné doplnky.

INFOURAD

Mobilná aplikácia je presonalizovaná pre našu obec, nie všeobecná aplikácia, kde si potrebujete nastavovať výber správ alebo sa registrovať.

Čo vám prinesie mobilná aplikácia našej obce?

- Pravidelné rýchlo dostupné informácie z našej obce.
- Upozornenia vo Vašom mobilnom telefóne vďaka push notifikáciám
- Rýchly a prehľadný kalendár zvozu odpadu
- Aktuálne online zverejnenie Úradnej tabule obce
- Pridanie podnetu na odstránenie závady, nelegálnej skládky, opravy, pridanie nápadu alebo vylepšenia aj s fotografiou.
- Kalendár podujatí
- Online obecné noviny
- Cestovné poriadky
- Dôležité kontakty a mnoho iného

Pre iPhone bude stiahnuteľná v dohľadnej dobe.

Stiahnuť si ju viete v android systéme.

Keď máte nejaké pripomienky alebo návrhy pre zlepšenie aplikácie, napíšte nám na info@infofourad.sk.

HISTORICKÁ FOTOGRAFIA

DOBROVOLNÝ HASIČSKÝ ZBOR V HNILČÍKU 1934,
fotku nám poslal Marián Kačír

HNILČÍCKE ANÁLY 17

POČAS DRUHEJ HOSPODÁRSKEJ KRÍZY

Tridsiate roky 20. storočia začali nádejne, darilo sa baníctvu i drobnému podnikaniu v Hnilčíku. Mlynár Jozef Zajac si v roku **1930** zmodernizoval mlyn. Poháňala ho vodná turbína. Bol to už posledný zo slávnych hnilčických mlynov, ktoré postupne zanikali.

V roku **1931** otvorili ako provizórium školu v dome č. 30, ktorý sa ľudovo nazýval „Do turbíny“. Nebolo to nič iné ako drevený objekt bývalej hydroelektrárne, ktorá už splnila svoju historickú úlohu. V škole učila Priska Ruttkayová. Bol to rok pre hnilčicke pomery pozoruhodný aj návštevou biskupa Jána Vojaššáka v tunajšej farnosti pri príležitosti birmovky (31. mája), ale aj obdobím fatálnej zmeny hospodárskej a politickej situácie vo svete. Z Ameriky sa do Európy prevládila hospodárska kríza nebývalých rozmerov. Sprevádzalo ju zastavenie výroby, nezamestnanosť a potom aj bieda a v jej šľapajách nástup fašizmus, najprv ako prejavu ponuky jednoduchých a priamych riešení na zložité ekonomické problémy zbadačeným masám, potom ako úpadok ľudskosti do násilia, vojny a masového vraždenia.

Do hnilčických dolín dorazila kríza koncom roku **1931**. Vtedy zastavili prácu bane spoločnosti Banský a drevárenský priemysel Markušovce v Roztokách a na Grétti. Od 31. marca 1932 bola zastavená aj baňa v Bindte, kde ešte rok predtým banská spoločnosť masívne investovala do nových výrobných zariadení, napríklad do novej veľkej pražiackej pece. Robotníci boli prepustení, baňu udržiavali iba 10 robotníci a niekoľkí úradníci (až do roku 1937). Napriek apelom rôznych inštitúcií sa v podzemí vykonali práce smerujúce k likvidácii častí banských zariadení a k zatopeniu spodných banských obzorov. Masové prepúšťanie postihlo väčšinu fabriek v okolí, ľudia sa ocitli bez práce a boli odkázaní na sociálnu pomoc.

Na začiatku roku **1932**, konkrétne od 11. januára, pre školské deti v osade Hnilčík a v Roztokách úrady zriadili vývayarovne. Varilo sa denne mimo štvrtka a nedele pre 90 detí nezamestnaných. Potraviny a palivové drevo zabezpečilo mesto Spišská Nová Ves. Jedlo varili Mária Kalnová („Karolova z Putnoka“) a Anna Lešková („Štefanova z Brežeka“). Kuchárkam platilo každé dieťa korunu za mesiac. Varilo sa v byte správcu školy v kuchyni. Jedálny lístok mal podľa školskej kroniky takýto rozpis: v pondelok kakao, v utorok guláš, v stredu fazuľa, v piatok ryža a v sobotu guláš. Akciu zastavili už 20. marca 1932 pre vyčerpanie finančného limitu 50 000 korún.

Aj v tejto biede sa hľadali východiská a ľudia vykonávali záslužné činy. Československý štát na pomoc prepustených baníkov začal v roku **1932** stavať železničnú trať Margecany – Červená Skala a baníci si na stavbe našli dočasné zamestnanie. V roku 1932 vznikol kameňolom na diabázový kameň na Zlatníku v hornom Hnilčíku nad Zimnou dolinou, ktorý založila stavebná firma Bartha a Holý. Lom ťažil a vyrábala kamenivo pre budovanie železnice.

Neustal ani občiansky život. V roku **1933** boli postupne založené organizácie hasičský zbor v obci a Robotnícka telocvičná jednota. Tá podľa obecného kronikára bola súčasťou

odborovej organizácie a jej členovia – mladí ľudia – chodili vraj cvičiť až do Robotníckeho domu v Spišskej Novej Vsi (v Levočskej ulici za bývalým kinom). Pestovali tiež turistiku (výpravy po turistických značkách, táborenie). Veliteľom oddielu bol Vincent Jurčák. Ku koloritu doby patrilo i agitáčné vystúpenie Andreja Hlinku pri Servátkovom hostinci na Chotári, ktoré sa nestretlo s pochopením u radikálne naladených robotníkov a baníkov a ich násilím sprevádzané protesty donútili slávneho politika zutekať z obce.

V roku **1934** pre potreby výstavby železnice Margecany – Červená skala zriadili miestni podnikatelia ďalšie dva kameňolomy (jeden pri štátnej ceste a druhý pri úzkokoľajke). Zamestnanie tu našlo 35 chlapov. Medzi pozitívne udalosti tejto ťažkej doby patrilo zriadenie lekárskej ambulancie v miestnej časti Gezwäng v roku **1935**. Hnilčík tak nadobudol zdravotnícke zariadenie, v ktorom dvakrát do týždňa ordinoval lekár dochádzajúci z Nálepkova

Hospodárska kríza sužovala ľudí v Hnilčíku až do roku **1936**. Znamenala definitívny zánik bane v Roztokách, ktorá v období od 1. januára 1931 do 30. júna 1935 už nepracovala a banské diela boli iba udržiavané. Znamenala aj koniec Bindtu, kde boli vyčerpané zásoby železnej rudy a geologický prieskum neobjavil nové časti rudných žíl.

Marián Jančura

ZAÚJÍMAVOSTI Z ARCHÍVU

PROBLÉMY PENZISTU

LADISLAVA ERTL

Banská a hutná spoločnosť vlastniaca aj baňu v Bindte poskytovala svojim zamestnancom rôzne výhody, dnes by sme ich nazvali benefity. Medzi inými to boli políčka a lúky, ktoré prenajímala tak banským úradníkom, ako aj robotníkom, aby si na nich mohli nakosiť seno, alebo zasadiť zemiaky či iné plodiny.

Na sklonku kariéry Ing. Ladislav Ertl odišiel na dôchodok, no stále mal od banskej spoločnosti prenajatý byt a boli mu ponechané iné výhody nadobudnuté ešte vo funkcii riaditeľa, resp. vedúceho banského závodu. A práve to bol dôvod, prečo vznikli, ako je už (a nielen) v Hnilčíku milým zvykom, závisťou motivované sťažnosti adresované priamo generálnemu riaditeľstvu spoločnosti do Prahy. V liste dvaja pisatelia – kverulanti poukazujú na údajné neprimerané výhody, ktoré požíva penzionovaný riaditeľ v podobe „značného rozsahu deputátnych polí“. Pán bývalý riaditeľ vraj vlastní dva domy v Gelnici a z nich mu plynú obrovské peniaze z prenájmu. V Bindte má ešte aj lúky, role a ovocnú záhradu a výnosy z nich používa („dvaja ľudia“) na vlastnú potrebu len z tretiny, kým dve tretiny speňažuje za mlieko, maslo a obrábanie polí. Ertl, označovaný v liste za vykričaného miliónára, takto vyžiera banskú spoločnosť, kým robotníci sú už tri roky bez zamestnania a žijú vo veľkej biede. Im, chudobným ľuďom, treba tieto lúky a role rozdeliť a ťažký život „voláčo“ uľahčiť.

V odpovedi na sťažnosť vedúci závodu („závodný“) Ing. Koloman Heuchy uvádza na pravú mieru tvrdenia o prenáramnom, aj keď len prenajatom bohatstve, ktoré nezodpovedná banská spoločnosť doprial z vlastného majetku dôchodcovi.

Ako píše, v apríli roku 1935 bolo v Bindte prenajatých spolu 1 084 árov a 5 metrov štvorcových pôdy zamestnancom – úradníkom aj robotníkom, pričom Ing. Ertl platí prenájom za 88 árov a 65 metrov štvorcových, úradník Schmidt 89 árov a 80 metrov štvorcových, úradník Leško 52 árov a 60 metrov štvorcových a úradník Jánošík 66 árov a 90 metrov štvorcových. Okrem nich majú 26 robotníci bývajúcí v Bindte prenajatých spolu 594 árov a 15 metrov štvorcových (z čoho vychádza priemerná plocha okolo 23 árov na každého), 10 robotníci bývajúcí v Markušovciach majú prenajatých 173 árov a 10 metrov štvorcových (priemer na jedného 17 árov) a okrem nich má hostinský Počkaj (Bočkay?) ďalšiu pôdu o rozlohe 18 árov a 85 metrov štvorcových. V liste sa ďalej píše, že pôdu majú v prenájme všetci zamestnaní robotníci s výnimkou štyroch, z ktorých traja sa do Bindtu prisťahovali iba v roku 1935 a jeden o políčko nikdy nežiadal, lebo ho nepotrebuje, je to starý muž a nemá kravy.

Celú kauzu po dôkladnom vyšetrení ukončilo rázne rozhodnutie vedenia Banskej a hutnej spoločnosti, ktoré považuje za správne, aby bol Ing. Ertlovi naďalej bezplatne prenajímaný byt v Bindte až do 31. marca 1936 do opravy domu v Gelnici. Jeho prítomnosť v Bindte považuje naďalej za užitočnú, je tým vraj umožnený „spoľahlivý dozor nad tamojším majetkom spoločnosti“. List končí vetou: „Nemáme pražiadny záujem o to, aby pán inšpektor Ertl vyprázdnil byt v Bindte.“

Ing. Ľudovít Ertl, banský odborník, riaditeľ banského závodu v Bindte

V roku 1914 sa stal riaditeľom banskej správy závodu Banskej a hutnej spoločnosti v Bindte banský inžinier Ľudovít Ertl z Bindtu. Vo funkcii vedúceho závodu či závodnej správy pôsobil až do roku 1935.

Patrí medzi ľudí, ktorých profesné pôsobenie výrazne a dlhodobo ovplyvňovalo hospodársky život obce. Bol to významný banský odborník a schopný riadiaci pracovník. Začínal ako banský merač, potom pôsobil ako dlhodobý riaditeľ závodu v Bindte. Svoju funkciu zastával s mimoriadnymi schopnosťami a s odbornou erudiáciou, o čom svedčí aj jeho pozícia súdneho znalca – odborníka, prizvaného štátnou banskou správou pri riešení sporov súvisiacich s banskou problematikou. Banský závod v Bindte dokázal Ľudovít Ertl previesť cez úskalía hospodárskych kríz a úplného, aj keď len dočasného zastavenia činnosti na začiatku 30. rokov 20. storočia. Je autorom viacerých v rukopise zachovaných štúdií a správ.

Marián Jančura

PRE PAMÄTNÍKOV alebo REKLAMA NAŠA KAŽDODENNÁ

Pamätáte na tie časy, keď sa na čiernobielej zrnitej televíznej obrazovke po skončení programu objavil nápis: „O chvíľu ďalší program?“ Bol spestrený takým skleneným, modernisticky stvárneným bocianom, ktorý sa v nepravidelných intervaloch hojdal sem a tam v rytme orchestrálnej skladby. Pôsobilo to celkom upokojujúco, ak sa bocian nehojdal dlhšie ako desať minút. Áno, takto nehospodárne plytvalo vtedajšie vedenie vtedajšej Československej televízie vysielačím časom...

Prešli roky a prestávky medzi programami, ohlasované tetou hlásateľkou začali na vtedy už oboch programoch vyplňať reklamy. Ale od šťastlivcov, ktorým sa podarilo nakuknúť za hranice smerom na západ, sme sa dozvedali, že tamojší diváci si majú možnosť vychutnať reklamu na niekoľkých desiatkach programov nielen v prestávkach, ale aj v reklamných pauzách počas deja filmu či športového prenosu. Samozrejme, vo farbe! A kým my, ak sme niečo potrebovali, museli sme to väčšinou zháňať – najefektívnejšie po známosti, im kadečo núkali nielen prostredníctvom televíznej reklamy, ale aj reklamnými letákmi, ktoré museli denne vyberať z prepchatej poštovej schránky. Neveriacky sme krútili nad takým prepychom hlavami a tíško závideli.

Dnes môžeme s hrdosťou prehlásiť, že sme sa v tomto smere západným krajinám so ctou vyrovnali, ba nebojím sa povedať, že im môžeme smelo konkurovať. Televízny divák si večer čo večer nedočkavo usadá pred svoju plazmovú obrazovku, aby si vychutnal diela tvorcov rôznych reklamných štúdií. Najmenej päťkrát za hodinu si zopakuje, čo zabráni vypadávaniu vlasov, čím má svoju začínajúcu plešinku pohnojiť, aby mu vyrašil porast nový, bez akej mastičky, tabletky či iného medikamentu rozhodne bude už o pár mesiacov či týždňov bojovať s artrózou, infarktovým krvným tlakom alebo dýchacími problémami...

Vnímový konzument reklamných spotov sa dozvie, bez akej obuvi nemá šancu prežiť jesenné dažde, zimné mrazy či horúce leto. Ďalej je poučený, že by mal kupovať iba funkčnú spodnú bielizeň, funkčné tričká či funkčné športové oblečenie. Pravdupovediac, spočiatku ma pri tejto reklame obchádzali mrákoty. Vyhádzal som komplet celú skriňu a skontroloval všetko spomínané oblečenie. S úľavou som skonštatoval, že skoro všetko je funkčné. Má otvory na správnych miestach, takže sa dá obliecť, nosiť a dokonca aj vyzliecť. A po vypraní môžem cyklus opakovať. Z toho som usúdil, že som predbehol dobu a moje tričká i spodky sú nielen funkčné – sú multifunkčné! Je pravda, že som objavil aj niekoľko kusov už nefunkčných, teda takých, ktoré mali otvory nielen na patričných miestach. S tými som sa s ťažkým srdcom rozlúčil. Ale späť k reklame.

Kým si kedysi fanúšik motorizmu vystačil, ak rozoznal škodovku od lady a trabanta, dnes mu reklama ponúka stovky modelov. A všetky sú najlepšie! Ak nedisponuje potrebou hotovosťou, desiatky bánk mu ju obstarajú – samozrejme všetky za ten najlepší úrok. Pôžičku si vybaví v priebehu niekoľkých minút pomocou mobilu či smartfónu prostredníctvom mobilného operátora – aj toho si môžete vybrať z reklamnej ponuky. Aj tí sú všetci najlepší. A detičky sa medzi svojimi najobľúbenejšími programami dozvedia, čo najlepšie zaberá pri vaginálnej mykóze... Skrátka, televízna reklama je skvelá vec, len keby ju tak často neprerušovali

kdejakými filmami...

Televízna reklama je božím darom aj pre našich hercov. Teda poniektorých. Je to pre nich jedna z mála možností, (ak nie jediná), ako očariť široké publikum svojím egom a prezentovať masám prostredníctvom kamery svoje herecké umenie.

Na bojovom poli reklamy sme zaznamenali však aj iné víťazstvá. Ani naše poštové schránky už nezívajú prázdnotou. Sympatické dievčiny mi ju dvakrát do týždňa upchávajú hľbou pestrofarebných letákov. A nielen mne. Oni takto trestajú každú domácnosť.

Niektoré letáky síce skromnúčko hlásajú, že ich hodnotné texty a obrázky sú vytlačené na recyklovanom papieri, ale väčšina z nich sa honosí kvalitnou tlačou na ešte kvalitnejšom podklade. Z letákov majú najväčšiu radosť školopovinné deti kvôli súťažiam v zbere papiera a tí občania, ktorí si teplo domova zabezpečujú kúrením v klasickej peci. Ten recyklovaný papier horí celkom dobre a na zakúrenie je ideálny. Letáky na lesklom papieri sa ako náhrada toaletného papiera neodporúčajú!

O tom, bez čoho nemôžeme naďalej fungovať a je veľmi divné, že bez toho ešte stále biologicky existujeme, nás informujú veľkoplošné reklamy lemujúce naše komunikácie, hracie plochy štadiónov, priečelia budov... Aby neboli diskriminovaní ani nevidiaci občania, preženie sa ulicami dvakrát do týždňa vozidlo s príviesným vozíkom, veľkou reklamnou tabuľou a reproduktorom, ktorý všetkými svojimi decibelmi hlása, čo je pre život nevyhnutné. Radosť z neho majú najmä mladé mamičky, ktorým sa konečne podarilo uspať svoje ratolesti v detskom kočíku. Starším, nahluchlým spoluobčanom to zase pripomína dni mladosti, kedy chodil po dedine taký zarastený chlap s bicyklom a krošnou na chrbte a vykrikoval: „Haréééence drotováác, šerpéééne platááác...!“

Reklama ja skrátka všade, lepšie povedané skoro všade. Napriek veľkému pokroku máme v tejto oblasti ešte určité medzery a kompetentní by sa mali nad tým zamyslieť. Uvediem pár príkladov. Vezmime si také divadlo. Prečo by sa divák nemohol dočkať odpovede na Hamletovu otázku: „Byť či nebyť?“, až po krátkej reklamnej prestávke, v ktorej by herci naživo propagovali napríklad prášky na boľenie hlavy alebo telový deodorant... Prečo by primabalerína v Labuťom jazere vyhodena do vzduchu zlým čarodejníkom nemohla dopadnúť späť do jeho rúk po krátkej reklame na Redbull, ktorý dáva krídla, prípadne na dámske vložky – myslím tie s krídelkami.

I v športe by sa našli možnosti – taký skokan na lyžiach by po odraze mohol s dopadom počkať, kým neskončí reklama na zlacnené posezónne letecké zájazdy. Reklama na zubnú pastu by sa napríklad hodila ako krátke intermezzo predvolebného prejavu niektorého politika. Príkladov by sa našlo habadej, len treba chcieť a latku náročnosti dvíhať naďalej, aby patrón reklamných pracovníkov, akýsi knieža Potemkin, mal zo svojich nasledovníkov radosť.

P.S.: Ospravedlňujem sa týmto všetkým tvorcom reklám. Aj napriek ich snahám som zatiaľ ich služby nevyužil a som voči reklame imúnny. Naďalej kupujem iba veci, ktoré potrebujem a mám miernu averziu k ľuďom, ktorí sa mi snažia niečo nanútiť. Cena reklamy je vraj zahrnutá do ceny tovaru. Pýtam sa preto: „Nemal by som všetko nakupovať so zľavou? Teda za cenu tovaru bez ceny za reklamu? Aký preukaz by som na to potreboval? Tunajší psychiater mi ho vystaviť odmieta.“

Rudolf Jasečko

NA FESTIVALE „ŽIVÉ SOCHY“ SME SA SKRÝVALI AJ MY

Festival Živé sochy je prvý a jediný festival svojho druhu na Slovensku. Vznikol v roku 2017 a odvtedy sa každoročne koná v Spišskej Novej Vsi za účasti našich aj zahraničných profesionálnych umelcov, ale najmä za účasti tisícov návštevníkov z celého Slovenska a okolitých krajín.

V auguste, aj napriek korone a protiopatreniam, ožilo centrum Spišskej Novej Vsi opäť. Počas dvoch dní ste mali jedinečnú možnosť vidieť známe živé sochy Big Names, medzi nimi aj František Murgáč ako francúzsky konštruktér a architekt Gustave Eiffel, Ján Murgáč ako perzský matematik, astronóm a geograf 'Abú 'Abdalláh Muhammad Ibn Músá al-Chórezmi 'Abú Dža'far a brankár futbalistov Hnilčíka Jožko Mrozek ako premiér Spojeného kráľovstva Winston Churchill. Spoznali ste nás? Nevadí, uvidíme sa o rok.

František Murgáč

MIKULÁŠ SO ŠKÔLKARMÍ

Svätý Mikuláš na nás nezabudol a potešil nás darčekom, lebo sme poslúchali. V piatok 4. 12. 2020 zavítal sv. Mikuláš do našej materskej školy, aby urobil radosť deťom a nielen im. Keďže všetky deti poslúchali, čerta a anjela sme nechali tento rok oddychovať. Detičky mali pripravené krásne pesničky a básničky, ktorým sa sv. Mikuláš veľmi tešil. Za šikovnosť nás sv. Mikuláš odmenil balíčkami so sladkosťami. Pekne sme poďakovali a rozlúčili sa, dokonca sme si pripravili darček pre cteného hosta. Sv. Mikulášovi sme sľúbili, že budeme poslúchať celý rok, aby mohol prísť o rok zase.

František Murgáč

Plnofarebnú verziu občasníka si môžete pozrieť aj na internetových stránkach obce <http://www.obecnílik.sk-obecny-spravodaj>

VZŤAH ČLOVEKA K ŽIVOTNÉMU PROSTREDIU!!!

Príroda slúži nám všetkým a máme právo na jej užívanie. Avšak povinnosťou každej osoby je chrániť ju a podľa možností sa o ňu starať. Nerozumiem ľuďom, ktorí takýmito nelegálnymi skládkami (viď. foto) znečisťujú našu prírodu, preto by som chcel apelovať na ľudí, ktorí o takýchto skládkach vedia a poznajú hlavne pôvodcu čiernej skládky, aby sa nebáli takýchto doslova vandalov nahlásiť. Tí, ktorí aj napriek hrozbe vysokých pokút za vytvorenie nelegálnej skládky tak robia, nech si dvakrát rozmyslia, ako naložia so vzniknutým odpadom. Občania s trvalým pobytom svoj odpad separujú a dvakrát ročne využijú veľkokapacitný zber ostatného odpadu (elektronika, nebezpečný odpad, veľkoobjemový a pod.) Moja otázka preto znie: „Kto je pôvodcom takýchto nelegálnych skládok?“

Lubomír Kačír, starosta obce Hnilčík

Nová skládka odpadu v Kvasničnom od posledných domov 150 m vpravo

Čierna skládka odpadu Roztoky, cesta od Mráza k štôlni Ernest 150 – 200 m na pravej strane

Reakcia na príspevok uverejnený v Obecnom spravodaji s názvom Krásne drevené Roztoky z časopisu Čierne diery – autor neznámy.
Článok bol použitý aj v našom spravodaji.

Nedá mi nereagovať na príspevok pod názvom Krásne drevené Roztoky – jediné svojho druhu, kde v časti... Po úzkej ceste prichádzame ku klopačke, ktorú prerobili na penzión s už menej banskou estetikou. Fotka radšej nebude.“...

V prvom rade autor článku ani nenabral odvahy sa pod článok podpísať. V druhom rade asi tento pisateľ musí byť veľmi „veľkým“ znalcom architektúry – najmä banskej architektúry, keď si dovoľil napísať, že klopačka nemá banskú estetiku. Myslím si, že mnohé zrekonštruované banské domy na Hnilčíku majú naozaj ďaleko od estetiky. Každé okno

VÝMENA STRECHY NA BUDOVE MŠ A MÚZEA

je iné, rôzne prístavby, zmeny farieb fasád, atď. Pri týchto stavbách asi autor článku súhlasí s touto banskou architektúrou a s estetikou!!! To, že pisateľovi sa nepáči naša budova a nechce viesť ani fotografiu, je jedna vec, ale druhá vec je urážať nás, majiteľov, ktorí sme sa snažili zrekonštruovať budovu v rámci našich možností a za podpory hlavnej architektky pre historické budovy Spiša pani arch. Jankovskej Magdalény, ktorá je podpísaná i pod projektom rekonštrukcie nášho penziónu. Pani Jankovská nielen vypracovala rôzne projekty historických domov v Levoči, Sp. Kapitulé, ale i ďalších historických budov Východoslovenského kraja, ale je i naozaj uznávanou architektkou historických budov. Samozrejme, museli sme zmeniť trochu ráz budovy prístavbou vchodu, vikierov a pod., pretože budova začala slúžiť pre iný význam, ako slúžila. Avšak to neznamená totálnu zmenu a určite nie, že nemá banskú estetiku. Dospeli sme k záveru, že autor článku považuje za historické budovy asi len tie, ktoré majú vzhľad spred dvesto, sto rokov alebo päťdesiat rokov - bez zásahu novodobých materiálov alebo novodobých prvkov.

A ešte naša posledná reakcia a názor na pána pisateľa. On v článku píše o zrubových domoch – baníckej kolónii – rarite, ktorá, ako my máme vedomosť, je zapísaná v zozname chránených pamiatok. Tento zápis sa nekonzultoval s majiteľmi týchto domov a odsudzujú to i samotní majitelia.

Náš záver: Na jednej strane sa hrdíme históriou, ktorá tu bola a chceme, aby ostala. Na strane druhej robíme pre uchovanie veľmi málo a tých, ktorí sa snažia niečo urobiť (napríklad ako my), tých treba skôr uraziť, alebo „zabrzdiť“ (napr. majiteľov zrubových poschodových domov) svojvoľným zapísaním do zoznamu pamiatok, a tým ich obmedziť pri skrášľovaní historických domov.

**Mgr. Janka Poprocká,
majiteľka Penziónu**Banská klopačka**

VIANOČNÁ, TROCHU INÁČ

*Cítíme vôňu Vianoc, sú blízko,
budeme spievať krásne vianočné piesne,
tešiť sa z príchodu malého Ježiška
a tešiť sa z darčiekov ešte.*

*Ježiško v jasličkách nás čaká,
poďme k nemu, s pokorou a s prosbou zase,
pokloniť sa a prosiť o dar:
zdravia, lásky a pokoja v tomto čase.*

*Prosíme Ťa vrúcne, Ty sväté dieťa,
klaniame sa hlboko k zemi,
nech KOVID sa vráti odkiaľ prišiel,
alebo nech sa na dobro zmení.*

*Duch Korony sa vznáša s vôňou Vianoc,
ťažko ho zastaviť, keď ho nepoznáme.
My zabudnime na chvíľu, na to zlo
a prežívajme Vianoce tak, ako máme.*

*K Tebe mocný Bože sa obraciame,
odvráť hrôzu, ktorá ovláda celý svet.
A sľubujeme, že modliť sa neprestávame
a budeme opakovať slová:
AKO BOLO NA POČIAKU, TAK NECH JE
TERAZ, I VŽDY, AŽ NAVEKY.*

*Prajem všetkým čitateľom,
šťastné a pokojné Vianoce!*

Cecília Fabinyová

Pohostinstvo MRÁŽIK
vám ponúka obedové menu
za cenu 3,70 €.
Tešíme sa na vašu návštevu!

NOVINKA:
v ponuke aj
UBYTOVANIE

MOTOREST POD KRÍŽOM

Ponúkame priestor pre rodinné oslavy,
smútočné posedenia, firemné večierky,
svadby a iné spoločenské udalosti.

Denné menu 4 € (10% zľava pre dôchodcov)

**AKTUALITY, KONTAKT A DENNÉ MENU
SI MÔŽETE POZRIEŤ NA**

www.podkrizom.sk

*Banská klopáčka je zariadenie, ktoré so
svojím nádherným okolím, oázou pokoja,
žblnkotom potôčika, duchom histórie ponúka
priestor pre rodinné oslavy, firemné večierky,
svadby, ale i smútočné posedenia.*

**Kontakt: 0911530825, 0948022277
www.banskaklopicka.sk**

KVÍZ O HNILČÍKU

Po 5 rokoch som sa rozhodol opäť oživiť spravodaj kvízom o našej obci. Je to kvíz o všeobecných znalostiach, kde nájdete otázky z našej histórie, geografie, ale aj týkajúce sa športu či známych občanov našej dedinky. Zopár otázok som nechal z predošlého testu (hlavne tie, ktoré Vám robili najväčšie problémy) a zvyšok sú nové. Opäť mám pre Vás pripravené krásne ceny, o ktoré sa oplatí hrať. Najskôr vyžrebujeme jedného víťazcu medzi všetkých (aj zlé odpovede) a potom prejdeme k žrebovaniu absolútnych víťazov. V hre sú: kniha Hnilčík, polokošela Hnilčík a rôzne ďalšie atraktívne ceny. Správne odpovede zakrúžkujete (a, b alebo c - vždy iba jedna možnosť je správna), potom daný kvíz zanesiete buď na obecny úrad, alebo priamo mne, alebo využijete dobrú vôľu našich poštárov. POZOR - správne odpovede posielajte len do 28. februára 2021. Žrebovanie sa uskutoční v piatok 5. marca 2021. V ďalšom spravodaji si ukážeme výsledky spolu s detailnými odpoveďami.

František Murgáč

1.	V ktorom športe reprezentuje Spišskú Novú Ves Vladimíra Kačírová?	A	hádzaná	B	florbal	C	basketbal
2.	Ako dlho pôsobí v našej farnosti vdp. Ľubomír Nemeš?	A	5 rokov	B	10 rokov	C	17 rokov
3.	Ako dlho bol starostom obce Vladimír Fabian?	A	20 rokov	B	26 rokov	C	30 rokov
4.	Koľko poslancov má obecné zastupiteľstvo v Hnilčíku?	A	3	B	5	C	7
5.	Ako sa volá Motocesta - Reštaurácia na dolnom Hnilčíku pri „Zajacovi“?	A	u Zajaca	B	Bungalov	C	Motocesta pod Krížom
6.	Ako sa volal historicky náš Železný potok, ktorý preteká Hnilčíkom?	A	Eisenbach	B	Grünvald	C	Biely potok
7.	Vlajka obce Hnilčík pozostáva zo 4 pozdĺžnych pruhov. Ktorá farba tam NIE JE?	A	zelená	B	žltá	C	červená
8.	Ako sa volá verejnosti sprístupnená štolňa na Roztokách?	A	Barbora	B	Katarína	C	Ľudmila
9.	Komu je zasvätený kostol na Bindte? Ako sa volá?	A	Narodenia Panny Márie	B	sv. Barbory	C	Povýšenia sv. Kríža
10.	Koľko autobusových zástavok je v obci Hnilčík? (v jednom smere od Sekela po Kiru)	A	5	B	8	C	12
11.	Čo pribudlo minulý rok na Roztokách a Hlinisku, vďaka veľkej snahe Poprockých?	A	malá via ferrata	B	zvonička	C	Krížová cesta
12.	Kedy bola vybudovaná tzv. slobodáreň?	A	1851 - 1853	B	1901 - 1903	C	1951 - 1953
13.	Čo sa jazdí na svahu nášho lyžiarskeho vleku počas letných mesiacov?	A	motokros	B	downhill	C	rally
14.	Ako sa volá významná osobnosť Hnilčíka - fotograf, horolezec, speleológ?	A	Miloš Greisel	B	Marián Servatka	C	Ľubomír Kačír
15.	Čo z toho sa NENACHÁDZA v areáli Ski centrum Mraznica?	A	krytá ľadová plocha	B	bowlingová dráha	C	multifunkčné ihrisko
16.	Kde sa nachádza Banský skanzen Hnilčík?	A	na obecnom úrade	B	v budove bývalého kasína	C	v budove bývalej školy
17.	Ako sa volá predseda Občianskeho združenia Hnilčík pre prítomnosť, pre budúcnosť?	A	Marián Jančura	B	František Murgáč	C	Vladimír Fabian
18.	Aká tragická udalosť sa stala v roku 2002 pri sedle Grajnár?	A	havária autobusu	B	zrazili sa stíhačky MiG-29	C	turistu napadol medveď
19.	Ako sa volal významný básnik, ktorý pôsobil v našej obci ako kňaz?	A	Jozef Urban	B	Matúš Pajdušák	C	František Hadri - Drevenický
20.	Koľko antigenových odberných miest bolo na Hnilčíku počas 1. a 2. kola plošného testovania?	A	1	B	2	C	3

MENO a PRIEZVISKO

ADRESA

KONTAKT